

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Departementspromemorian Olovlig fotografering (Ds 2011:1)
(dnr Ju2011/512/L5)**Sammanfattning**

Statens medieråd har till uppgift att verka för att stärka barn och unga som medvetna medieanvändare och att skydda dem från skadlig mediepåverkan. Myndigheten ska följa medieutvecklingen när det gäller barn- och unga samt sprida information och ge vägledning om barns och ungas mediesituation.

Utifrån detta uppdrag har Statens medieråd inget att erinra mot förslaget till lag om ändring i brottsbalken och införandet av ett nytt brott benämnt olovlig fotografering.

Avsnitt 4.1 Fotografering och filmning i vissa fall kriminaliseras

Myndigheten delar uppfattningen att den allt mer lättillgängliga tekniken – i synnerhet möjligheten att fotografera och filma via mobiltelefoner – kan missbrukas. När det gäller myndighetens ansvarsområde, dvs. barn under 18 år är mobiltelefonanvändningen omfattande och kamerorna används flitigt för att filma och fotografera jämnåriga. I vissa fall handlar det om fotografering eller filmning av känsliga situationer där en enskild individs integritet blir kränkt. Många gånger sker detta utan att individen är medveten om dokumentationen. Det finns också tillfällen där minderåriga blir föremål för en sådan kränkande filmning eller fotografering av vuxna.

Teknikens tillgänglighet har vuxit fram snabbare än samhällets uttalade och outtalade regler för vad som är acceptabel användning i detta avseende. Myndigheten anser därför att den typ av lagstiftning som föreslås utgör en välkommen markering av var gränserna går och den uppmärksammar samtidigt att filmning och fotografering kan ha negativa konsekvenser för den enskilde om det sker utan dess samtycke. Detta är särskilt relevant när det gäller minderåriga och stämmer väl överens med myndighetens uppgift att stärka barn som medvetna medieanvändare och att skydda dem från skadlig mediepåverkan.

Myndigheten kan inte helt bortse från att det finns vissa yttrandefrihetsrättsliga problem med en lagstiftning av den föreslagna typen, men uppfattar samtidigt att syftet med och resultatet av lagstiftningen i första hand berör just sådan oansvarig fotografering och smygfilmning som beskrivs ovan. När det gäller yrkesmässig verksamhet liksom möjligheterna för privatpersoner att dokumentera t.ex. missförhållanden anser myndigheten att de försvarlighetskriterier och undantag som anges är tillräckliga för att säkerställa att viktig information och anskaffarfriheten inte inskränks på ett sätt som strider mot grundlagen.

I detta ärende har Anki Dahlin beslutat. Jan Christofferson har varit föredragande.

Stockholm den 27 april 2011

Anki Dahlin
Direktör